Влада – Радам!

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 241 (741) ♦ Субота, 18 грудня 1993 року ♦ Ціна договірна.

Усім потрібний статус, телебаченню також

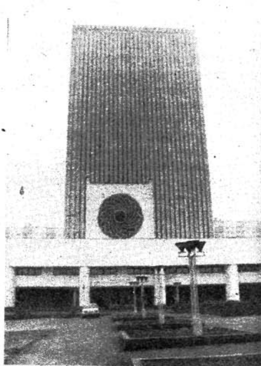
Денне і вечірнє засідання 16 грудня

Депутати прийняли в другому читанні Закон України про державну службу, згідно з яким остаточно врегульовано і статус, і матеріальне забезпечення, і градацію державних чиновників. До цієї категорії згідно з цим законом потрапили всі працівники бюджетної сфери, окрім тих, чий статус урегульовується окремими законами, зокрема, про Президента, про Кабінет міністрів, про статус народних депутатів.

Затим було прийнято в першому читанні Закон України про статус депутатів місцевих Рад народних депутатів. Доповідав голова підкомісії у питаннях діяльності Рад нардепів І.Бойко (Чернівецька обл.). На вечірньому засіданні було заслухано і доповідь президента Держтелерадіокомпанії М.Охмакевича про роботу та проблеми ТБ і відповідну співдоповідь голови Комісії Верховної Ради України з питань гласності і засобів масової інформації М.Сliса. В обговоренні питання взяли участь шість народних депутатів.

(Закінчення на 2-й стор.)

Національній книгозбірні — 75

Сіра висотна споруда на проспекті 40-річчя Жовтня, 3 — «найерудованіший» «київський хмародер». Центральна наукова бібліотека імені В.Вернадського АНУ, розміщена тут, — одна з найбільших інтелектуальних інституцій світу. Створена 1918 року урядом УНР, Національна бібліотека спочатку налічувала лише 465 977 томів, що розміщувалися у 17 кімнатах. Нині її фонд розрісся до 12 мільйонів одиниць, якими послуговуються майже 100 тисяч читачів, з них 70 тисяч — науковці.

1993-й — рік 75-річного ювілею Національної книгозбірні. Рік спогадів, роздумів, нових проблем.

На знімках: Центральна наукова бібліотека імені В.Вернадського.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Святий Миколай, щастя посилай!

Як національного святого здавна шанувала Україна отця Миколая. Колись образ святого асоціювався в українських дітей з добрим дідусем, що обдаровує малечу дарунками. Лише пізніше святого Миколая витіснив чужинець Дід Мороз. Нині, коли воскресають наші звичаї, повертається і свято св.Миколая. Завтра вранці в містах і селах України хлопчики й дівчатка знайдуть під своїми подушками пакунки з цукерками. Він прийшов! Він повернувся! А це означає, що бути Новому 1994 року щасливим.

Інспекція, що розвіює кремлівський туман

Наша газета (№ 236 від 11 грудня 1993 року) вже коментувала під заголовком «Кремлівський туман» звернення російських конструкторів, учених і спеціалістів Мінатома до громадян і урядів світу, яке розповсюдило посольство Росії у Вашингтоні. Автори звернення залякували світ жахливим станом українських ядерних боєзарядів і пророкували нові Чорнобилі. Днями за дорученням Президента України міністр оборони генерал армії України В.Радецький разом з військовими фахівцями та вченими здійснив поїздку у військові частини та на об'єкти ракетних військ стратегічного призначення, відвідав сховища для зберігання ядерних боєголовок. Після інспекції генерали зробили заяви для преси.

(Закінчення на 6-й стор.)

20 грудня — професійне свято української міліції

— Загальними зусиллями у державі забезпечується громадська безпека, не допущено гострих конфліктних ситуацій, а головне — кровопролиття. Отже, ситуацією міліція володіє, — так оцінює роботу міліції міністр внутрішніх справ України Андрій Василишин. Але при цьому робить застереження, що досягти докорінного перелому у правоохоронній діяльності не вдалося...

Статтю міністра читайте на 6-й сторінці.

Продиктовано в номер

Заявлено протест

До Міністерства закордонних справ України було викликано тимчасового повіреного у справах Російської Федерації в Україні у зв'язку з висловлюваннями Президента Росії на адресу нашої держави, зробленими у ході зустрічі з віце-президентом США А.Гором.

Було підкреслено, що «подібні заяви з боку російських державних і політичних лідерів будь-якого рівня є неприпустимими, оскільки можуть мати відчутний вплив на загальну атмосферу і дальший розвиток україно-російських відносин».

ЦеСУС за «Свободу вибору»

Центральний союз українського студентства (ЦеСУС) виступив з ініціативою створення позапартійного, позаблокового центру «Свобода вибору». Основними напрямами його діяльності мають стати передвиборча агітація, формування груп підтримки кандидатів з твердими державницькими переконаннями і професійними якостями, спостереження за дотриманням демократичності процедури передвиборчої та виборчої кампаній.

Адвокати безкоштовно допомагатимуть малозабезпеченим

Спілка адвокатів України і міжнародна адвокатська компанія «Бі.Ай.Ем» вирішили створити і фінансувати пункти надання адвокатами безкоштовних юридичних консультацій окремим групам малозабезпечених громадян України, які нині через матеріальну скруту не в змозі скористатись професіональною юридичною допомогою.

Луцьк протестує

Виконком Луцької міськради прийняв заяву з приводу непомірного підвищення цін урядом України. У заяві є вимога до Кабінету міністрів України вжити невідкладних заходів до скасування всіх прийнятих рішень щодо недавнього підняття цін, а натомість прийняти виважене рішення по врегулюванню цінової політики.

Виконком Луцької міськради звернувся до жителів міста з проханням проявити витримку і не допустити ситуації, яка може поставити під загрозу суверенітет України.

М. Багров у Севастополі

16 грудня голова ВР Республіки Крим М. Багров побував у Севастополі, зустрівся з командуючим Чорноморським флотом Е. Балтіним, офіцерами штабу ЧФ, військовослужбовцями. Він заявив, що прибув до Севастополя не як кандидат у президенти Республіки Крим, що Крим ніколи вже не буде таким, яким був у складі СРСР, що півострів не має економічної бази для повної самостійності. М. Багров заявив також, що він негативно ставиться до ідеї переносу столиці Криму до Севастополя. Що стосується пропозиції, якщо така буде, ввійти до Військової Ради ЧФ, М. Багров сказав, що він був би тільки радий цьому.

Що стосується недавнього вбивства начальника прес-центру флоту, капітана першого рангу А. Лазебникова, то багато офіцерів висловлюють здивування тим, що голова Верховної Ради у своїй промові навіть не згадав його. У зв'язку з цим прес-центр ЧФ зробив заяву, в якій залишає за собою право вжити ряд конкретних заходів, якщо правоохоронні органи залишатимуться бездіяльними: за останні два місяці загинули три старших офіцери флоту.

Зустріч з представником Ради Європи

16 грудня Голова Верховної Ради України І.С.Плющ прийняв експерта-доповідача, члена одного з комітетів Ради Європи Чабо Табайді, депутата парламенту Угорщини.

Відбувся обмін думками з питань, що стосуються діяльності Ради Європи та умов прийняття до неї України. Голова Верховної Ради наголосив, зокрема, що затягування цього процесу було б не на користь і самій Раді Європи.

Йшлося також про подальший розвиток українсько-угорських відносин, взаємовигідних економічних зв'язків, міжпарламентських контактів.

У розмові взяли участь член Президії Верховної Ради, голова робочої групи по зв'язках з Парламентською асамблеєю Ради Європи М.О.Шульга та посол Угорської Республіки в Україні Іштван Варга.

Прес-центр Верховної Ради України.

Чи почує столиця регіони?

До підсумків робочої зустрічі групи керівників Рад в Одесі

Коротко ми вже повідомляли, що в Одесі відбулася робоча зустріч керівників ряду регіональних Рад народних депутатів, Верховної Ради Криму, а також представників ділових кіл. Підсумком її стало прийняття звернення до Президії Верховної Ради України. Що в ньому? Процитуємо його: «Ми, представники Верховної Ради Криму, обласних Рад, м.Севастополя та Міжрегіональної асоціації промисловців, усвідомлюючи всю скрутність нинішнього соціально-економічного становища нашої держави, враховуючи гостроту ситуації, за якої відбуватимуться вибори до Верховної Ради України, вважаємо за необхідне негайно виконати рішення Президії Верховної Ради України про проведення Всеукраїнської наради представників Рад народних депутатів усіх рівнів спільно з представниками трудових колективів усіх галузей народного господарства, які занепокоєні становищем в країні.

На нараді слід обговорити питання «Про соціально-економічну ситуацію в Україні та шляхи виходу з кризи», з доповіддю Президента України Леоніда Макаровича Кравчука.

Звертаємося з пропозицією до всіх керівників обласних Рад і трудових колективів підтримати нашу пропозицію».

Документ підписали Голова Верховної Ради Республіки Крим, керівники 12 обласних та Київської і Севастопольської міських Рад, а також Міжрегіональної асоціації промисловців, Донецької та Запорізької асоціацій промисловців, об'єднання «Донецьквугілля».

Прокоментувати прийняті документи ми попросили учасників зустрічі.

Руслан Боделан (Одеса): Вважаємо, головну увагу треба зосередити на питаннях економічного стану нашої держави та на пошуку шляхів виходу з кризової ситуації. Мені, Одеській обрадi, скажімо, уявляється, що слід розв'язати насамперед деякі управлінські проблеми, а саме: надати регіонам додаткові повноваження економічного характеру; усунути «двовладдя», а точніше — привести до конституційних норм управління в регіонах, повернути Радам, їх органам виконавчу владу, нарешті, відновити вертикальну структуру підпорядкованості всіх рівнів виконавчої влади, бо відсутність такої якраз і породжує анархію, некерованість соціально-економічними та іншими процесами.

Микола Багров (Крим): Дехто поспішав охарактеризувати нашу робочу зустріч мало не як змову сепаратистського типу. Заспокойтесь, ніхто не збирається втікати. В той же час ми, Верховна Рада Республіки Крим, вважаємо: Україна має бути не асоційованим членом економічного союзу країн СНД, як тепер, а повноправним. Бо політика самоізоляції ми вже бачимо до чого призвела. На Всеукраїнській нараді, що, сподіваємося, найближчим часом таки відбудеться, треба вислухати думку широкого загалу і з цього приводу...

Представники регіонів, отже, маючи власні думки, пропозиції, хочуть висловити їх широкому загалові, послухати інших, аби потім спільно діяти, як було заявлено, в конструктивному напрямку. Чи прислухається парламент до регіонів?

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Парламентська хроніка

Усім потрібний статус, телебаченню також

(Початок на 1-й стор.)

Попри всі сподівання журналістів і, певно ж, населення України народні депутати так і не приступили до обговорення і прийняття постанови ВР про економічне та соціальне становище в Україні. Над документом ще працювали члени спеціальної робочої депутатської групи, а тим, хто зостався в сесійному залі, не залишалося нічого іншого, як поступово заповнювати законодавчий вакуум незалежної держави. І все було б нічого, якби з кожним днем дедалі більше не актуалізувався жарт однієї з українських команд КВН: «Відомий російський режисер Станіслав Говорухін зняв на «Мосфільмі» нову стрічку «Україна, яку ми втратили». Робоча назва фільму «Там жити не можна»...

Але народні депутати, певно, хотіли підійти до проблеми грунтовно, тому «тренувалися» на інших законах і, зокрема, судячи з усього, залишилися задоволені роботою нашого рідного, українського, телебачення. Президент М.Охмакевич мав неабиякий успіх, бо відверто зазначив: українське ТБ діє в інтересах розбудови держави, не хоче бути опозиційним, і це принципова позиція, яку не похитнуть міжпартійні політичні пристрасті. І взагалі, зазначив М.Охмакевич, ні він сам, ні, певно, і депутати, і всі інші громадяни України не скоро побачать конкурентноспроможні телепередачі на УТ, бо для цього нема відповідної матеріально-технічної бази, на яку потрібна ВКВ, і не визначено статус УТ. На відміну від соціальних проблем, що їх депутати завжди були готові розв'язувати новими фінансовими вливаннями, цього разу обранці вирішили не розщедрюватися і обмежилися тим, що просто в цілому похвалили роботу УТ і побажали працювати ще краще. М.Охмакевич не заперечував.

М.Спис хоча і заявив, що нема жодних підстав твердити, буцімто робота українського ТБ була ефективною, теж побажав «якомога швидше відходити від декоративного характеру».

А що однакових смаків не буває і особливо не буває їх напередодні виборів, коли роль ТБ для кандидатів у нардепи буде неоціненною, то депутатські висловлювання, як на мене, коментувати не варто. Кожен може діяти так, як хоче, навіть хвалити те, що, можливо, взагалі не бачив чи не часто дивиться. Насторожує одне: часті й наполегливі розмови про «інформаційну експансію на незалежну Україну з боку «Останкіна» та РТБ, а отже — й про можливе вимкнення московських телепередач, які до того ще й не платять Україні за тиражування на її території іноземної реклами. Звичайно, ці проблеми надзвичайно складні і важливі. Але чи не краще справді визначитися з ними, з різними статусами за столом переговорів, аніж за пультом з вимикачем? Бо хвала хвалою, пропаганда пропагандою, а талант залишиться талантом. Його може замінити гола «державотворча позиція», але навряд чи переконливо. І взагалі, хто подбає про статус українського глядача?

Володимир СКАЧКО.

Доживемо — побачимо?

Засідання 17 грудня

На початку засідання один із депутатів запропонував дати гідну відсіч Ельцину, який зробив словесний випад проти Верховної Ради України. Але, на думку її Голови, Івана Плюща, котру, на щастя, не заперечили, сьогодні не до спростування тверджень іноземців... Нищівнішої оцінки діяльності нашого парламенту й уряду, аніж та, яку дав їм власний народ, зробити ніхто не може.

Доки засідала спеціально створена комісія для «схрещування» позицій «чистих» депутатів і депутатів-урядовців з метою прийняття постанови «Про невідкладні заходи щодо стабілізації соціально-економічного становища в Україні», парламент продовжив обговорення звіту Держтелерадіокомпанії. Оскільки мова зайшла саме про цю галузь мас медіа, то більшість «штатних» промовців почала активно звалювати гріхи за наше вбоге життя та політичні нісенітниці на відомство Івана Охмакевича. У залі знайшлося лише кілька «адвокатів», котрі досить резонно зауважили: яке життя, яке керівництво держави, таке й телебачення. Після дебатів з цього приводу та проголосованих поправок до проекту депутати прийняли відповідну постанову. Телебачення за того ж керівництва одержало парламентське благословіння на іспит, яким для нього є наступні вибори.

Що ж, як би не оцінювали діяльність нашого телебачення, важливо, що ми нарешті зрозуміли: скільки не повторюй слово «Снікерс», наше життя від того не посолодшає. І хоча обговорення і прийняття постанови «Про невідкладні заходи щодо стабілізації соціально-економічного становища в Україні» відбувалося за тим же принципом «ковдру — на себе», та виявилося плідним. Уряд і парламент зійшлися на тому, що уряд у рамках своїх повноважень бере на себе всю відповідальність за реалізацію запропонованих заходів з подолання гіперінфляції, а парламент віднині прийматиме рішення про грошову емісію та кредитування поточних витрат, включаючи дефіцит державного бюджету. У додатку до цієї постанови перелічено велику кількість додаткових заходів. Зокрема, уряд має з 1 січня 1994 року відмінити регулювання фонду споживання підприємств, встановити 4-денний строк виконання банками операцій за платіжними вимогами — дорученнями клієнтів, відмінити дію телеграми Кабінету Міністрів України про переоцінку товарно-матеріальних цінностей, відмінити видачу пільгових кредитів за рахунок державних коштів тощо. Крім цього, у чітко визначені строки Кабінет Міністрів має розробити силу-силенну актів і подати їх на розгляд Верховної Ради. Куди вимощена дорога благими намірами? Доживемо — побачимо?

Цього ж дня Верховна Рада ратифікувала Конвенцію МОП про тристоронні консультації (міжнародні трудові норми), прийняла Закон про пожежну безпеку та інші.

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
від 14 грудня 1993 р. № 1032 Київ

ПРО ЗБІЛЬШЕННЯ НЕОПОДАТКОВУВАНОГО МІНІМУМУ ДОХОДІВ ГРОМАДЯН ТА СТАВКИ ЇХ ПРОГРЕСИВНОГО ОПОДАТКУВАННЯ

Відповідно до пункту 2 постанови Верховної Ради України від 25 листопада 1993 р. «Про підвищення мінімальних розмірів заробітної плати та пенсії за віком» Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Установити з 1 грудня 1993 р. мінімум доходів громадян, що не обкладається прибутковим податком, у розмірі 120 тис. карбованців на місяць.

2. Установити такі ставки прогресивного оподаткування доходів громадян:

Розмір місячного сукупного оподатковуваного доходу (в неоподатковуваних мінімумах)	Ставки та розміри податку
З доходу в розмірі одного неоподатковуваного мінімуму	не оподатковується
З доходу в розмірі від одного неоподатковуваного мінімуму + 1 крб. до 10 неоподатковуваних мінімумів	10 відсотків суми доходу, що перевищує розмір неоподатковуваного мінімуму
З доходу в розмірі від 10 неоподатковуваних мінімумів + 1 крб. до 20 неоподатковуваних мінімумів	податок з доходу в розмірі 10 неоподатковуваних мінімумів + 20 відсотків суми, що перевищує доход в розмірі 10 неоподатковуваних мінімумів
З доходу в розмірі від 20 неоподатковуваних мінімумів + 1 крб. до 30 неоподатковуваних мінімумів	податок з доходу в розмірі 20 неоподатковуваних мінімумів + 30 відсотків суми, що перевищує доход в розмірі 20 неоподатковуваних мінімумів
З доходу в розмірі від 30 неоподатковуваних мінімумів + 1 крб. до 40 неоподатковуваних мінімумів	податок з доходу в розмірі 30 неоподатковуваних мінімумів + 40 відсотків суми, що перевищує доход в розмірі 30 неоподатковуваних мінімумів
З доходу в розмірі від 40 неоподатковуваних мінімумів + 1 крб. до 50 неоподатковуваних мінімумів	податок з доходу в розмірі 40 неоподатковуваних мінімумів + 60 відсотків суми, що перевищує доход в розмірі 40 неоподатковуваних мінімумів
З доходу в розмірі понад 50 неоподатковуваних мінімумів	податок з доходу в розмірі 50 неоподатковуваних мінімумів + 90 відсотків суми, що перевищує доход в розмірі 50 неоподатковуваних мінімумів

3. Установлені цією постановою ставки та розміри прибуткового податку з громадян застосовуються до сум заробітної плати та інших доходів громадян, нарахованих з 1 грудня 1993 року.

4. Із сум доходів громадян, одержаних в іноземній валюті, податок нараховується у складі сукупного оподатковуваного доходу за встановленими у пункті 2 цієї постанови ставками, зменшеними на 50 відсотків.

5. Доходи працівників, зайнятих на підземних роботах у вугільній та гірничорудній промисловості, обкладаються прибутковим податком за місцем основної роботи у складі сукупного річного оподатковуваного доходу відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 червня 1993 р. № 470 «Про ставки оподаткування доходів працівників, зайнятих на підземних роботах у вугільній і гірничорудній промисловості, та зменшення податку багатодітним сім'ям».

6. Виходячи з того, що протягом 1993 року розміри неоподатковуваного мінімуму доходів громадян змінювалися чотири рази, а ставки прогресивного їх оподаткування — тричі, підприємствам, установам і організаціям провести розрахунки річних сум прибуткового податку з урахуванням періодів дії відповідних розмірів неоподатковуваного мінімуму доходів громадян і ставок їх прогресивного оподаткування.

7. Міністерствам і відомствам, Раді Міністрів Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям терміново довести цю постанову до підприємств, установ і організацій, а засобам масової інформації — до відома населення.

8. Визнати такими, що втратили чинність з 1 грудня 1993 року: постанову Кабінету Міністрів України від 10 червня 1993 р. № 433 «Про збільшення неоподатковуваного мінімуму доходів громадян і ставки їх прогресивного оподаткування»;

постанову Кабінету Міністрів України від 10 вересня 1993 р. № 719 «Про збільшення неоподатковуваного мінімуму доходів громадян і ставки їх прогресивного оподаткування».

Виконуючий обов'язки Прем'єр-міністра України
Ю.ЗВЯГІЛЬСЬКИЙ
Міністр Кабінету Міністрів України
І.ДОЦЕНКО

З ВИСТУПУ ГОЛОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ І.С.ПЛЮЩА НА СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ 15 грудня 1993 року

Перш за все хочу звернутися до своїх колег, щоб вони були послідовними, коли ставлять певні вимоги до Голови Верховної Ради. Тому що його статус, визначений у Конституції, дуже змінився після того, як ми ввели інститут Президента. У Конституції записано, що главою держави є Президент. Залишилася стаття, згідно якої Голова Верховної Ради має конституційне право зупиняти той чи інший акт виконавчої влади, але він повинен робити це на законних підставах, і арбітром виступає Верховна Рада.

Я нагадую це не тому, щоб виправдатись. Ми повинні робити серйозні висновки з розмежування наших повноважень, керуючись тим, що будуємо демократичну, правову державу.

Але я такий же депутат, як і ви, і хочу висловити свою думку з надзвичайно важливого питання, яке розглядаємо. Вважаю, що ми його обговорюємо недаремно. І хто каже, що ми тратимо час, той помиляється.

Всім нам жити в новій Україні, всі відповідальні за її майбутнє. І думаю, ми вірно зробили, давши можливість багатьом депутатам викласти свої погляди, внести пропозиції. На це не треба шкодувати часу. Звичайно, не обійшлося і без того, що хтось висловлював тези своєї майбутньої програми, бо ми вже входимо в смугу передвиборних змагань.

Я неодноразово говорив і хочу сьогодні повторити, що суспільний процес, який нині відбувається — процес трансформації посткомуністичної адміністративно-командної системи, переходу до демократичного суспільства і ринкового способу ведення економіки — проходить незалежно від нас. І бажала б цього наша Верховна Рада чи ні, але не могла Україна залишитися островом у Східній Європі з так званою соціалістичною орієнтацією. Тоді б це була дійсно ізоляція. Отже, цей процес об'єктивний, а от як саме він проходить, яка його динаміка, набагато залежить від нас.

Давайте проаналізуємо, як здійснюється у нас ця трансформація. Чи в такому плані, як було записано у Концепції розбудови національної економіки, за яку, коли її приймали, було подано близько 300 голосів, як записано в інших документах, спрямованих на здійснення економічних реформ. Визначаючи основні напрями розвитку національної економіки, ми наголошували, що для їх реалізації потрібна команда, яка б могла очолити цей процес, і потрібна система, за якою ця команда повинна працювати. Як виявилось, ми витрачали переважну більшість часу на вибір команди, — то коаліційної, то професіональної, то ще якоїсь, — і майже нічого не зробили щодо визначення системи. Ні ми у Верховній Раді, ні ті команди, які ми формували.

Раніше говорили, що всі біди в Україні у тому, що ми не були господарем, а господар був у Москві, тобто союзний Кабінет Міністрів під керівництвом «керівної і спрямовуючої». Тепер маємо український Кабінет Міністрів — під керівництвом Президента. І все тільки змістилося щаблем, а якісних змін не видно. Зараз вже йдуть розмови про те, що треба перенести все в регіони, в області, тобто мати вже 25 кабінетів міністрів. Але я впевнений, що і це нічого не дасть, якщо не змінимо систему. Все залишатиметься, як є.

Хто ж може змінити цю систему? Її може змінити та команда, яка добре уявляє, що і як треба зробити, і по-справжньому прагне це здійснювати. Звичайно, насамперед треба визначити, окреслити таку систему. Сьогодні це в якійсь мірі намагався зробити народний депутат Ягоферов. І це не перший подібний виступ з трибуни Верховної Ради, були й інші. Але ми їх слухаємо, а робимо по-своєму. Ми говоримо, приймаємо рішення, а діла нема, ситуація не поліпшується.

Правда, майже всі депутати вже погоджуються з тим, що приватизація — не мета, а засіб до зміни форм виробничих відносин, до того, щоб припинити розкрадання. Тому що красти не можна тільки в себе. Поки ж воно не своє, то будуть красти, і таких способів, яких Остап Бендер придумав сто, зараз вже тисячі, навіть з використанням комп'ютерної техніки.

Отже, ми повинні змінити систему, тільки це допоможе вийти з кризового стану.

Сьогодні я відкрию секрет: Прядко, голова Фонду державного майна, подав заяву з проханням звільнити його з цієї посади. І його можна зрозуміти. Бо ні Прядко, ні Плющ, ні хтось інший, будучи головою Фонду державного майна, в нинішніх умовах приватизації б не зробив. Тому що її має робити держава і та команда, про яку я вже казав. А Фонд державного майна — тільки механізм, який цьому допомагає. У нас же ця команда тільки «командувала», а Прядку доручили робити приватизацію. І тепер маємо результат.

У цьому зв'язку хочу послатися на досвід деяких країн Східної Європи, де економічні реформи йдуть значно швидше і є певні успіхи. Але перед тим маю відповісти на критику, яку вчора тут озвучував депутат Козаренко. Повідомляю, що в цьому році я був 34 дні в зарубіжних відрядженнях. Якщо порівняти це з членами Президії і багатьма депутатами, то буде не більше. Всі відрядження були за рахунок приймаючої сторони.

А що стосується зарубіжного досвіду, то ми його маємо використати якнайширше, враховуючи, звичайно, ситуацію і особливості нашої країни.

Якби ми, скажімо, запозичили модель приватизації, яку зробили в Чехії, то, впевнений, сьогодні б тут не було таких гострих суперечок. В чому її суть? Перш за все, на кожен об'єкт приватизації було як мінімум чотири проекти. Проводився своєрідний конкурс. Друге правило — приватизоване підприємство повинне зберегти профільність не менше як на 70 відсотків. Третє правило — підприємство має запрацювати не пізніше як через сім днів. Четверте правило — якщо цей проект не запрацював протягом місяця, держава відбирає підприємство у власника із значними штрафами і передає його іншому. Хочу додати, що в так званій купонній приватизації у Чехії взяла участь переважна більшість населення.

Хто сьогодні, яка сила була б у нас проти такої приватизації? Думаю, противників виявилося б небагато. Але ми цього чи подібного не зробили, бо надто довго вели дискусії між поляризованими політичними силами: чи приватизація — це панацея, чи засіб, чи потрібна вона, чи не потрібна? І та правова база, що була прийнята Верховною Радою і пройшла апробацію у європейських структурах, залишилася по суті мертвим капіталом. А на практиці для приватизації здебільшого використали викривлений, вульгарний спосіб, який призвів до безпрецедентного, не за рахунок чесної праці збагачення одних і зубожіння інших. Але, на жаль, і третій уряд не може виправити цих перекосів, зробити належний аналіз, що конкретно ми отримали і можемо отримати від приватизації. Щоб переконувати людей, формувати усвідомлення, що це дійсно засіб до ринкових реформ.

Який же вихід з цього становища? На мою думку, потрібно, врахувавши зарубіжний досвід, виробити правила, за якими ми повинні діяти.

Сьогодні вірно говорили депутати, що ми на грані провалля. Про це свідчить життєвий рівень більшості населення. Але не в тому основна біда, що у нас за ці роки на 30 відсотків знизився рівень виробництва. Подібний спад є і в деяких інших країнах, але вони не допустили такого зубожіння широких верств населення, тому що був належний контроль.

А у нас його, на жаль, не відчувається. Вчора голова правління Національного банку Ющенко сказав, що в нас 9,5 трильйона карбованців — це емісія, а 10 трильйонів — так звана програма підтримки. Де ж ці 20 трильйонів? Я стверджую, що вони є. Але велика їх частина вже конвертована і лежить у банках ближнього і дальнього зарубіжжя, не працює на Україну. Як ви знаєте, за законом збереження матерії, ніщо не зникає безслідно. Так от завдання номер один — створити таку систему, яка б профільтрувала, куди все дівається, здійснювала суворий контроль за рухом і використанням грошової маси.

На ці проблеми сьогодні звертав увагу в своєму виступі народний депутат Сухий. Але я не поділяю сказане ним, що вже давно нема з кого спитати, нікому відповідати за всі недоліки. Справді, раніше був орган, який завжди приймав вірні рішення, з усіх питав за їх виконання і ні за що ні перед ким не відповідав. Але зараз такого органу немає. Сьогодні кожен повинен відповідати перед своєю совістю. А для того, щоб була міра відповідальності, треба мати і права. Я не можу погодитися з тими, хто намагається довести, що ми, визначивши базовий рівень певних адміністративних територій, допустили помилку. Навпаки, розпочавши цей процес, ми не довели його до кінця. Потрібно визнати сільський район ланкою базового рівня і продовжувати цю роботу.

Учора ввечері я три години вів розмову з головами міських Рад, заява яких напередодні зачитувалася на пленарному засіданні. І переконався, що їх пропозиції мають під собою грунт. Яка ж це влада в місті, коли голова Ради має їхати до Києва випрошувати копійку для потреб освіти, охорони здоров'я, транспорту. Навіщо забирати у них кошти, якими б вони, можливо, оперативніше, доцільніше розпорядилися і відчували, звичайно, більшу відповідальність за формування та використання місцевого бюджету. Треба знайти такий механізм, розробити тарифи і коефіцієнти, за якими можна визначити, яка частка коштів має йти на місцеві, регіональні потреби, яка — на загальнодержавні. Ми ж зараз цього не враховуємо, а хочемо зробити, щоб місто йшло просити якщо не в Київ, то в обласний центр. Потрібно не глушити базовий рівень, а дати місцевій владі більше прав. Тоді в неї буде і відповідальність, а з нею і більше діла, більше порядку.

Наступне питання — щодо агропромислового комплексу. Я казав і сьогодні повторюю аграрникам: не надійтеся, що ми агропромисловий комплекс будем вести в цьому залі, як робили раніше. Тут ми готували насіння, орали, сіяли, тут збирали врожай, заготовляли хліб і буряки. Словом, діяли так, як не повинно бути. Нема в жодній країні світу такого, щоб парламент заміняв виконавчі структури. Тому зараз, коли ми формуємо бюджет, треба це врахувати. Потрібно, зокрема, виробити і запропонувати певний механізм контракту чи угоди, де було б визначено, що селянин може продати ту чи іншу продукцію за певними цінами і з яких джерел, яким саме буде авансування.

Функцію замовника певною мірою повинна б виконувати і споживча кооперація. Вона самостійна в державі, сьогодні купує і продає продукцію. Близько 22 мільйонів сільського населення обслуговує ця система. Але ж вона доведена інфляцією до крайнього стану.

Так що не слід думати, що ми створимо завтра якийсь контракт і він відразу запрацює. Ні! При такій гіперінфляції не запрацює. Бо якщо замовник купив за одну ціну, а через місяць інфляція сягне до 70 відсотків, як було в листопаді, то де йому взяти ці 70 відсотків? В цій ситуації він змушений або накласти їх на ціну і обдерти покупця, або розоритися самому. І тому сьогодні споживча кооперація вже спроможна торгувати тільки хлібом і сіллю, не кажучи про м'ясо, молоко, інші продукти та промислові товари.

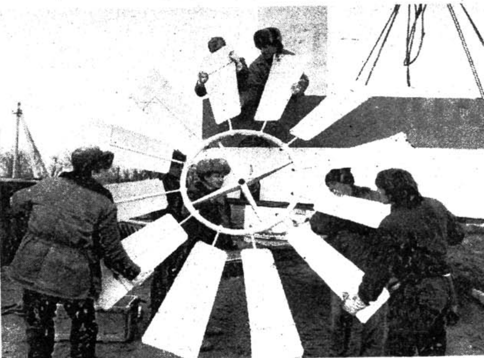
Значить, причини їх коріння треба шукати глибше. Вони — у відсутності фінансової системи. І тому або ми її створимо при формуванні нового бюджету, або, якщо не створимо, то будемо і далі шукати тут вихід з кризи, шукати винних.

Тепер щодо адресної допомоги людям, які без неї не зможуть вижити. Виступаючи переді мною, народний депутат Марченко розповідав, що у незрячого чоловіка п'ятеро дітей і вони сьогодні голодні. Ось за це вже треба когось притягати до кримінальної відповідальності. Повинні бути чітка система адресної допомоги і відповідний контроль за тим, як вона здійснюється. Я звертаюсь до керівників базового рівня, до районного і обласного: невже ми не знайдемо способу подавати своєчасну допомогу незрячим та іншим знедоленим людям? Невже у кожному конкретному випадку треба у Верховній Раді приймати рішення? Є у нас ще можливості допомогти таким людям, не вистачає тільки у декого совісті. Зате у нас з'явились меценати, готові кожен день влаштовувати феєрверки, вручати премії не відомо за які заслуги.

І останнє питання — це цивілізована передача влади. Не похорони треба влаштовувати Верховній Раді, про які тут говорив народний депутат Табурянський. Ми маємо сказати «во здравіє» Верховній Раді, тільки всьому свій час. І сьогодні після того, як прийнято закон про вибори нового парламенту, нічого будоражити людей, безпідставно заявляти, що ці вибори не відбудуться і за вісім місяців. Кому дано право розписуватися за весь народ? І хто своїми діями вводить людей в оману, закликає, щоб вони не йшли на вибори, він не бажає добра своєму народові. Навпаки, треба просити людей, агітувати їх, щоб прийшли і вибрали достойних, тих, хто зуміє повести далі Україну, у якої є всі можливості бути незалежною, демократичною державою.

Отже, я за цивілізовану передачу влади і хочу висловити своє бачення з цього приводу. У цьому залі і за його стінами йдуть суперечки: хто повинен зараз наводити порядок — Уряд чи Верховна Рада? Я вважаю, кожна гілка влади має діяти у відповідності з Конституцією і законами держави. Уряду надані широкі повноваження, до того ж Президент має право видавати укази з питань, не врегульованих чинним законодавством. А Верховній Раді треба ефективніше використати час, що залишився, для прийняття невідкладних правових актів. Останнім часом ми зуміли прийняти Закон про вибори, ратифікувати Договір «СТАРТ-1». А сьогодні для нас залишилось головне — розглянути та затвердити державний бюджет, в якому має бути і належне валютне регулювання. Чи зуміємо ми закрити в 1994 році наші кордони і знати, хто куди і що вивозить чи ввозить, куди йдуть гроші, валюта. Якщо зуміємо, то знайдемо, зокрема, і кошти, щоб покрити борг Росії.

Це борг України і ми його заплатимо. Але в той же час люди справедливо запитують, хочуть знати, де ті понад 16 відсотків боргу колишньому Союзу, що мали б належати Україні, де наша частка алмазного фонду, золотого запасу, власності колишнього Союзу за його межами та інших матеріальних цінностей? Хто все це порахував і хто нам заплатить? До речі, коли ми говоримо, що хтось нас може врятувати в нинішній ситуації, то глибоко помиляємось. Ми можемо врятувати себе тільки самі, своєю працею, нас врятують тільки наша економіка, ресурси нашої країни, які треба по-господарському використати. Давайте не забувати про свої обов'язки перед народом, ставитись до діла з повною відповідальністю. Тільки при такій умові збудуємо незалежну, розвинену державу.

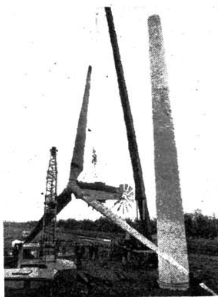
Знай наших!

Працюй, вітре, на країну

У селі Дмитрівка Очаківського району Миколаївської області змонтовано перший агрегат, який силу вітру перетворюватиме в електроенергію. Потужність такого вітряка 250 кіловат, а виготовлено його на підприємствах України.

Чому саме в Очаківському районі поставлено перший вітряк? Спеціалісти Південного державного центру з розробки нетрадиційних джерел енергії «Бояр» дослідили, що вздовж Дніпровсько-Бузького лиману постійно «гуляють» сильні потоки повітря, а отже вітряк простоювати не буде. Три лопасті по 12,5 метра довжиною на висоті 22,5 метра ловитимуть вітер і переробляться його енергію в таку потрібну нам — електричну. Планується, що за рік така установка повністю окупить себе.

Змонтували вітрову енергетичну установку робітники Миколаївського спеціалізованого управління № 139.

Тут, на березі лиману, планується встановити 30-40 таких установок, що вироблятимуть струм для господарств і підприємств Очаківського району, який виділив під них 73 гектари так званих бросових земель.

Фото Олександра КРЕМКА.

Знову про пальне з ріпака

Енергетична криза спонукає ініціативних людей шукати незвичні енергетичні резерви. Івано-франківський дослідний інститут хрестоцвітних культур спільно з Бережанським агротехнічним коледжем створили препарат, з допомогою якого можна буде використовувати як паливо для тракторів ріпакову олію.

Розрахунки спеціалістів показують, що для забезпечення трактора МТЗ-80 на рік пальним з ріпакової олії, при урожайності 25-30 центнерів насіння, треба засіяти 6-8 гектарів озимого ріпаку.

Василь САМАРІВ.

Івано-Франківська область.

Ще раз про засіки

«Закордон» у стайні

Останнім часом сільське населення Поділля все більше ремствує на спад творчої ініціативи, підприємливості і прагнення повніше задовольнити попит споживача у працівників системи Укоопспілки. Як на думку автора, такі нарікання далекі від істини.

Річ у тому, що сьогодні товари перекочовують прямо з коліс у різні комерційні структури при правліннях споживчих спілок, приватним бізнесменам тощо. Сьогодні хотілося б зупинитись на «тощо». Так от, 11 грудня під вечір працівники міліції виявили у гаражах голови і завторга однієї з споживчих спілок краю підпільну базу імпортних товарів: японські музичні центри, відеомагнітофони, холодильники, факси, телевізори і килими. Коли журналісти з кінокамерами заглянули у новітні стайні, створилося враження, ніби сам закордон сюди переселився, разом з товарами на суму близько 3 мільярдів карбованців. Порушено кримінальну справу № 7/1941. Однак наступного дня силовий тиск на правоохоронні органи розпочався, як кажуть, по всьому фронту, і що з того вийде — невідомо...

Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницька область.

Знак біди

Привезли з-за моря... СНІД

На Одещині, яка й так утримує сумну першість в Україні за кількістю ВІЛ-інфікованих (понад 100 чоловік, тобто більша половина від загальної кількості в країні), виявлено ще трьох носіїв смертельного вірусу. Це — молоді моряки з риболовецького судна, що прибуло з морів-океанів до порту приписки Іллічівська. Хворобу виявили випадково: один з моряків потрапив до лікарні зовсім з іншим діагнозом, його обстежили на СНІД і одержали позитивний результат. Після цього перевірили увесь екіпаж судна і виявили ще двох носіїв вірусу. Тепер медики терміново зайнялися непростими пошуками тих, хто з ВІЛ-інфікованими контактував.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Продиктовано в номер

Вірчі грамоти Президенту Словаччини

вручив 16 грудня Надзвичайний і повноважний Посол України в Словацькій Республіці Петро Сардачук. Під час бесіди з Президентом Міхалом Ковачем, що проходила в дружній атмосфері, було обговорено питання подальшого розвитку і поглиблення двосторонніх відносин між Україною і Словацькою Республікою, деякі проблеми сучасних міжнародних відносин.

Пейджер — це така коробочка

Позавчора увечері в Києві відкрилася перша станція пейджингу (радіосистема пошукового виклику абонента, у якого немає телефона, при цьому абонент може знаходитись у радіусі до 80 кілометрів, і не сидіти на місці, а кататися собі в машині). Зв'язок — односторонній. Що зручно — не потрібні нові лінії, система працює через передавач станції «Радіо-ROX» на частоті 104 мГц, не заважаючи слухачам «Радіо-ROX». Грубо кажучи, все виглядає так. Ви сидите з кумом у засекреченій точці. У вас у кишені пейджер, така коробочка, як дві сірникових. У найвідповідальнішому місці бесіди ваш пейджер сигналить:«пі-пі!» А потім голосом вашої дружини каже:«Іване, допивай по останній — і додому!» Протестувати ви не можете, бо зв'язок, як уже сказано, односторонній. Погодьтеся, дуже зручна річ, не лише для вашої дружини, а й для бізнесменів, правоохоронців, медиків. Коштує «коробочка» від 200 доларів і вище. Абонентів, звісно, поки що мало, але в майбутньому Україна приєднається до європейської пейджингової системи. Всіх зацікавлених просимо звертатися в Київ до концерну радіомовлення, радіозв'язку і телебачення. Саме цей концерн закупив у німецької компанії «Роде унд Шварц» відповідне устаткування.

Прийде св. Миколай у шинелі

Найулюбленішим святом для малечі з Поділля є день св. Миколая, який дарує дітям гостинці. Завтра св. Миколай прийде на Театральну площу, у палац культури «Березіль», відвідає дитячі лікарні, будинки, садочки.

А вчора св. Миколай прийшов вже до діток-сиріт Новосільскої школи-інтернату Підволочиського району у міліцейській шинелі. Правоохоронці обласного УВС завезли у школу 10 тонн палива, продукти, передали одяг та дарунки на 24 мільйони карбованців. Цю добру справу управлінці зробили на підтримку свого колеги з Підволочиського відділу міліції П. Танавського, який витратив власних півтора мільйони для придбання дітям взуття та одягу.

Проти «колгоспно-радгоспної пухлини»

Партія вільних селян України (ПВСУ) оприлюднила звернення з пропозицією «утворити з представників усіх політичних партій і зареєстрованих громадських організацій та об'єднань Національні Збори, які ухвалять нову Конституцію України перехідного періоду і новий Закон про вибори, що дасть можливість обрати до парламенту реформаторів, людей сміливих і рішучих, з новим мисленням, антикомуністичною ідеологією».

На думку ПВСУ, вже прийнятий новий виборчий закон означає «фактично введення надзвичайного політичного й економічного стану, неприйняття багатопартійності і узурпування всієї влади в руках однієї «партії влади» — колишньої номенклатури, котра довела економіку України до краху, а народ — до зубожіння».

ПВСУ пропонує також відновити вільне селянство як клас і зліквідувати «метастази колгоспно-радгоспної пухлини суспільства».

Напередодні

Вибори в Сербії відбудуться при світлі

Нічний Белград потопає у світлі. Світяться навіть вітрини магазинів з дуже бідним асортиментом товарів та аптеки майже без ліків. Проблем з електроенергією у Сербії нема. Отже парламентські вибори, призначені на 19 грудня, відбудуться при світлі й навряд чи піднесуть сюрприз.

З 30 партій, що стали до передвиборної боротьби, в соціалістів шансів найбільше. До того ж у них в руках такі могутні засоби впливу, як радіо, телебачення, багато газет і навіть дефіцитний бензин, щоб роз'їжджати країною і агітувати за своїх кандидатів.

Поперваx опозиційний Сербський рух оновлення (СРО) саме через бензиновий дефіцит відмовився брати участь у виборах. Але після переговорів з американським мільйонером Міланом Паничем, який свого часу програв Мілошевичу на президентських виборах, лідер СРО письменник-дисидент Вук Драшкович все-таки наважився поборотися за владу. Можливо, не останню роль тут зіграли долари Панича.

Третя сила, яка реально претендує на місце в парламенті, — Сербська радикальна партія лікаря-психіатра Воїслава Шешеля. Саме конфлікт між соціалістами та радикалами спричинив до розпуску парламенту. Учорашній союзник Мілошевича, Шешель нині звинувачує Президента в економічних зловживаннях, обіцяє вивести президентське оточення на чисту воду.

Одне слово, в Сербії триває нормальна передвиборна боротьба. У когось шансів більше, у когось — менше. Але в програмах майже всіх партій є те, що їх об'єднує, — це національна ідея. Саме ця ідея нині згуртовує сербів. Вся Європа, весь світ — проти них, а вони тримаються. Після слів Мілошевича про те, що Європейське співтовариство організовало геноцид 12 мільйонів сербів, його рейтинг зріс ще більше. І це навіть незважаючи на те, що інфляція за листопад становила в Сербії 20000 відсотків, а зарплати службовця вистачає на те, щоб прогодувати сім'ю з чотирьох чоловік один день або купити пляшку ракії. Адже ембарго вводили для того, щоб спричинити соціальне невдоволення в Сербії і змінити владу. Але вийшло якраз навпаки. Спільна біда ще більше об'єднала людей, а соціалісти, очевидно, знову прийдуть до влади.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Реалії

Бузувірські забави

Недавно у Вільнюсі було затримано «снайпера-любителя». Мішенню для його розваг були діти. Стріляв з балкона власної квартири в дітей, що проходили мимо, доки не попадав. Дехто відбувся переляком, комусь було зроблено операції.

Затриманим виявився такий собі Новоселов. Поліція зробила обшук у його квартирі і знайшла пневматичну гвинтівку, котру, як пояснив її володар, він придбав на Гарюнайському ринку і ось вирішив її випробувати. Мовляв, у дітей він не цілився, а стріляв по ліхтарях. І взагалі, затриманий говорити відмовився і зажадав адвоката.

У цій історії є два моменти, від яких мороз бере: по-перше, те, з якою легкістю у наш час можна придбати вогнепальну зброю — не має значення, до чиїх рук вона потрапила, аби були гроші. І ще: стрільба по живих мішенях велася чотири дні підряд, а в поліцейському комісаріаті неохоче брали заяви потерпілих, щоб не обтяжувати себе зайвою роботою. Потім, щоправда, поліцейським усе ж таки довелося зайнятися цією справою.

Надія ДОРОНІНА.

Вільнюс.

Фотофакт

До нас прийшли з розумним і вічним

Понад дві тисячі книг та періодичних наукових видань німецькою й англійською мовами передано в дар університетові «Києво-Могилянська академія» (УКМА) по закритті експонованої тут виставки «Книги з Федеративної Республіки Німеччина». Захід був організований науковою бібліотекою університету, посольством ФРН в Україні та німецькою фірмою «Аусштеллюнг унд Мессе». Виставка тривала в рамках програми популяризації книговидавничої продукції Німеччини, розробленої берлінським Інститутом бібліотекознавства. У нашій країні вона відбулася вперше. Представники УКМА та німецькі дипломати (на знімку) наголошували на тому, що цей захід стане важливим кроком книговидавців ФРН на український ринок, сприятиме розповсюдженню німецької наукової літератури в Україні.

Тарас ПЕТРІВ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Як козакам землю ділити,

або Приватизація аграрного сектора в нових землях Німеччини і що з того можна застосувати у нас

Аграрний сектор нових земель Німеччини (колишньої НДР) до об'єднання був представлений кооперативами (в основному в сільському господарстві) і народними підприємствами (в несільськогосподарській сфері агропромислового комплексу).

Для приватизації в аграрному секторі нових земель Німеччини характерні такі основні риси: різноманітність форм приватизації; розмежування трудових і майнових відносин;недопущення зрівнялівського підходу; надання пріоритету у приватизації майна реальним, конкретно визначеним господарям і стратегічним інвесторам.

Приватизація в аграрному секторі в нових землях Німеччини, як і в інших галузях народного господарства, здійснювалася за добровільним вибором форм, але за чітко визначеними в законі про адаптації термінами і процедурами. Невизначеність трудових колективів з приватизацією майна своїх підприємств протягом встановлених законом строків загрожувала втратою шансів їх членів на збереження підприємства і значної частини вартості своїх майнових часток (паїв) у кооперативах.

Такий підхід має важливе значення для України, де тупцювання з приватизацією гальмує перехід до ринку і утвердження державності. В Україні теж доцільні були б чітко визначені строки обов'язкового паювання майна колгоспів та радгоспів і корпоратизації та акціонування несільськогосподарських підприємств АПК. Без цього банкрутство підприємств, що, як і конкуренція, є обов'язковою складовою ринкових відносин, відбуватиметься не шляхом змін власника (цивілізовано), а супроводжуватиметься розвалом підприємств (по-варварськи).

У ході приватизації підприємств аграрного сектора в нових землях Німеччини застосовано вісім основних форм: кооператив (традиційна форма); акціонерне товариство; повне товариство; товариство з обмеженою відповідальністю; товариство для управління колективним майном; командитне товариство; індивідуальне чи сімейне приватне підприємство (сюди входять і фермерські господарства); комбінована форма.

Тут є над чим поміркувати державним органам, які визначають політику приватизації в аграрному секторі України. Бо в Україні і в колишній НДР були спільні передумови для приватизації. Адже лише в республіках колишнього СРСР, а також в НДР і Монголії аграрний сектор був так масово колективізований чи кооперований. На жаль, в Україні приватизація сільськогосподарських підприємств (і колгоспів, і радгоспів) здійснюється за однією основною формою — перетворення їх у колективні підприємства з частково розпайованим статутним фондом.

Практично всі названі вище форми передбачають розмежування трудових і майнових відносин на приватизованих підприємствах. Для цього земля і майно сільськогосподарських кооперативів попередньо паюють за певними принципами і створюється товариство власників майна (пайовиків). Їм законом гарантовано право на власність, але не гарантоване право на управління і господарське використання майна. Послуговуючись цим положенням, більшість власників майна кооперативів свідомо йде на таке розмежування з метою пошуку реального, конкретного господаря і більш ефективного використання ресурсного потенціалу.

Різні форми приватизації передбачають різний ступінь розмежування майнових і трудових відносин. Меншою мірою це передбачає кооперативна форма, але й вона значно звужує колективізм, усуваючи його недоліки. Так, у великому кооперативі села Бернштадт (6 тис га землі) землі Магдебург до приватизації було 1500 членів, а після неї стало 550, які орендують землю у 1600 власників землі (частина з них не була членами кооперативу, а землевласниками стала за реституцією). Майно нового кооперативу складається з майна нових членів кооперативу (більша частина з них була і колись у кооперативі) та майна викупленого або орендованого у колишніх членів кооперативу, що не вступили до нового. До приватизації в кооперативі налічувалося близько 1000 працівників, після — тільки 200, і не всі з них є членами кооперативу. Отже, відбулося подвійне розмежування: нові власники (засновники) кооперативу відокремилися від старих і розмежувалися власники і працівники.

Значно вищий ступінь розмежування старих і нових власників, власників і працівників має місце у командитному товаристві. Цю форму застосовано, наприклад, у колишньому кооперативі села Макцвін землі Саксонія. З 2650 пайовиків цього великого колись кооперативу (8800 га землі) до командитного товариства вступили тільки 200, решті на їхні паї видали посвідчення акціонерів із зобов'язаннями сплачувати або вартість акцій, або дивіденди на них. При цьому контрольний пакет акцій у командитному товаристві мають три особи, дві з яких — фермери із старих земель Німеччини. Ці три особи і є правління товариства. Разом у новому товаристві працюють 35 чоловік, і не всі вони є акціонерами чи членами його.

Тут підхід такий: акціонером вправі стати той, хто мав майновий пай у старому кооперативі, членом нового кооперативу — той, хто зробив внесок (старий пай або власні кошти), а працівником може бути той, хто має відповідну кваліфікацію, здібності і бажання трудитися на полі, на фермі і т.ін.

Розмежування старих і нових майнових відносин, а також трудових і майнових відносин є принципово нова, дуже важлива і необхідна для України ідея. Що стосується первинного паювання, то воно і в колгоспах України, і в кооперативах нових земель Німеччини загалом проведене без великої різниці. Але в Україні приватизація в аграрному секторі далі паювання не пішла, тоді як у нових землях Німеччини воно визнане лише як передумова справжньої приватизації і пошуку реального господаря.

Причина цього не просто в методичній недалекоглядності, а в тому, що в Україні переважає підхід до приватизації, який бере початок ще з дореволюційних часів, і його квінтесенція сформульована в гаслі: «Фабрики-робітникам». Сьогодні цей підхід реалізується в таких формах приватизації, як оренда майна та акціонування підприємства трудовим колективом. За всіх позитивних сторін діяльності орендних підприємств для спеціалістів аграрного сектора зрозуміло, що оренда — це шлях до колективізації промисловості, а орендне підприємство — це той же колгосп. Конкретного, реального власника, господаря тут немає. На цей недолік страждають і закриті акціонерні товариства. Це ми вже проходили. А корені цього — в слабких місцях концепції з приватизації — у підміні понять роздержавлення і приватизації, надання пріоритету згаданим вище формам приватизації і пільг трудовим колективам.

Практика нових земель Німеччини, інших країн Східної Європи, та й СНД свідчить, що приватизація передбачає значно глибші процеси, ніж роздержавлення, а останнє може бути тільки передумовою першого. Не випадково так звані народні підприємства колишньої НДР після об'єднання з ФРН підлягали приватизації не як кооперативи, а як державні підприємства, з орієнтацією на реального господаря і стратегічного інвестора. Так, зокрема, приватизовано підприємство «Сільгосптехніка» в місті Деліці землі Саксонія, власником якого в результаті аукціону став один із підприємців з Аусбурга (Баварія). Дирекція і трудовий колектив підприємства задоволені таким розв'язанням ситуації, бо новий інвестор одразу зайнявся інноваціями підприємства, разом зі спеціалістами підприємства вніс нові розробки на рівні ноу-хау і проінвестував їх освоєння. Завдяки цьому вдалося зберегти підприємство і робочі місця. За оцінками експертів, в т.ч. спеціалістів зі сільгосптехніки, якби підприємство було акціоноване трудовим колективом, йому загрожувало б банкрутство.

Які уроки з досвіду приватизації у нових землях Німеччини слід врахувати для України.

Перший. Надаючи пільги персонально громадянам у приватизації (приватизаційні чеки тощо), не слід захоплюватися пільгами для трудових колективів підприємств. Розширення перших в умовах України, де вільних коштів у населення дуже мало, збільшує приватизаційний потенціал. І тут можуть бути використані і більш висока індексація приватизаційних сертифікатів і грошових ощадних вкладів, починаючи з 1990 року, і збільшення можливості застосування власних коштів громадян, адекватних приватизаційним чекам і ощадним рахункам. Обмеження пільг трудових колективів застереже економіку від підміни приватизації колективізацією, від потреби проведення приватизації у два етапи: спочатку колективізація, потім пошук реального власника, господаря, інвестора.

Другий. Здійснення приватизації не так з метою роздержавлення, з метою віднайти для підприємства реального господаря і інвестора, який економічно (своїм майном) був би зацікавлений і відповідальний за долю підприємства, його фінансове оздоровлення. Це дуже важливо для України, де з переходом до ринку стоїть завдання не тільки приватизації, а й недопущення банкрутства підприємств, скорочення робочих місць, завдання нарощування виробництва і збуту продукції.

Третій. Розмежування старих і нових майнових відносин, майнових і трудових відносин. Паювання колгоспів і перетворення в них радгоспів має бути лише передумовою подальшої приватизації. Колективне сільськогосподарське підприємство навіть з розпайованим статутним фондом є далеко не кращою моделлю приватного підприємства. На його базі треба створити товариство пайовиків, які власне майно мають передати в оренду або продати власні паї товариству з обмеженою відповідальністю чи, ще краще, — командитному товариству, а останнє — набрати мінімально потрібну кількість робочої сили. Треба відійти від всезагального членства: пайовики не обов'язково мають бути членами нових господарських товариств і працівниками, і навпаки.

Четвертий. У процесі приватизації сільськогосподарських підприємств (а краще — на підготовчому етапі — на стадії паювання) треба здійснювати відмежування соціальної сфери від виробничої і переводити її на бюджетне утримання. Бо в результаті дальшого реформування підприємств, особливо їх поділу на дрібні господарські товариства, чи з банкрутством підприємства, соціальна сфера раптом може залишитися без утримувача.

Дуже важливо зорієнтуватися і на наслідки приватизації, які проявились у нових землях Німеччини.

Перш за все це вивільнення робочої сили — практично на всіх підприємствах після приватизації. Вихід із цієї ситуації — створення додаткових робочих місць, нових господарських структур, диверсифікація виробництва.

Далі — зміна структури виробництва, номенклатури, якості, асортименту продукції, її розфасування і маркетингу (збуту). Це конче потрібний за умов конкуренції захід, і його можна успішно поєднати, як свідчить досвід Німеччини, з програмою зайнятості населення.

Характерно, що в процесі приватизації матеріальна структура більшості кооперативів істотно не змінилася, тобто не було жодної руйнації, поділу, розтягування і т.ін. Це теж дуже важливо для України, бо цього справедливо у нас побоюються. Приватизація за досвідом нових земель Німеччини дає можливість зберегти за бажанням селян сільськогосподарські підприємства в наявних розмірах.

Павло ГАЙДУЦЬКИЙ,
доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Української академії аграрних наук.
Київ.

Екран подій

Є ще сила в «Гідросили»

Міжнародним призом «За кращу торгову марку» нагороджено в Мадріді кіровоградський завод «Гідросила». Приз цей засновано 1976 року редакцією видавців міжнародного торговельного журналу «Світовий ринок» і клубом лідерів торгівлі, до якого входять власники підприємств та фірм зі 120 країн світу. Ним нагороджуються фірми з усіх континентів, що постійно поліпшують якість продукції і добиваються зразкового сервісу. Із 111 фірм Європи, Азії, Африки, Америки, які цього року відзначені призом, — 4 українських. Крім кіровоградців, заводи «Одесакабель», київський «Укркабель» та Новомосковський трубний з Дніпропетровської області. Та все ж, як відзначив президент клубу лідерів пан Родрігес, «Гідросила» — єдине з нагороджених підприємств, яке постачає гідравліку.

Приз дає право використовувати його емблему в рекламній кампанії як удома, так і за рубежем. Це добра візитна картка підприємству, що постачає свою продукцію в 50 країн світу. Жаль лише, що, стиснуте енергетичною кризою, воно змушене працювати нині лише три дні на тиждень.

Представник Президента вимагає кредитів

Представник Президента України в Закарпатській області Михайло Країло направив до Кабінету міністрів термінову телеграму. В ній, зокрема, йдеться про те, що в регіоні склалася надзвичайно важка ситуація у зв'язку з браком власних коштів і внаслідок гіперінфляції, підвищення цін на енергоносії, сировину. Сотні трудових колективів припиняють діяльність через заборону видачі будь-яких кредитів. А вони терміново потрібні області в розмірі 400 мільярдів карбованців для закупівлі зерна, ліків, пально-мастильних матеріалів, газу, електроенергії, товарів народного вжитку. Через брак оборотних коштів торгівля не може придбати цукор, масло, крупи тощо. Представник Президента просить терміново відмінити заборону на видання кредитів, адже це неправомірне втручання у господарську діяльність, що суперечить ряду чинних законів України.

З такими вимогами до уряду, Президента України і Верховної Ради звернулися також Мукачівська міська Рада, колектив виробничого об'єднання «Фармація», декотрі громадсько-політичні формування області.

Ось така у нас «Світлана»

Програму розвитку підприємництва на Одещині розробили вчені Інституту проблем ринку й економіко-екологічних досліджень АН України та деяких інших наукових установ Одеси, а рада промисловців і підприємців при представникові Президента України в області розглянула і схвалила цей документ. У ньому передбачено умови, що їх мають створити державні структури для пожвавлення підприємницької діяльності, зміни в структурах власності, визначено пріоритети підприємництва, вказано на можливі шляхи насичення ринку потрібними товарами. Показово, що розробки програми фінансувала не держава, а торговий дім «Світлана К».

По копійці — для товстосумів?

Тяжкий економічний стан України примушує шукати шляхів виходу з кризи. Дедалі гучніше лунають заклики уряду— всім позатягувати паски. Та чи всім?

З одного боку — надприбутки певних структур (і це вважається за норму), з другого — намагання залізти до і так дірявої кишені чорнобильського бюджету.

Розглянувши проект Кабінету міністрів України з пропозиціями щодо припинення одноразових виплат та грошових компенсацій за невикористані санаторно-курортні путівки, парламентська Комісія з питань Чорнобильської катастрофи категорично виступила проти них, вважаючи за неприпустиме нехтувати вимоги соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС...

І де, зрештою, гарантії того, що жалюгідні копійки чорнобильців знову не потраплять до кишень тих, хто жирує на народному горі?

За повідомленнями наших власних кореспондентів М. ВОЛОКА, М. ГОРВАТА і А. ВОРОТНЮКА.

Вернісаж новин

Іван Багряний повернувся духовно

Повернулися в Україну вагома частина творчого архіву, окремі власні речі видатного письменника та громадського діяча Івана Багряного. Це стало можливим завдяки зусиллям Національної комісії з питань повернення в Україну культурних цінностей при Кабінеті Міністрів, при допомозі дружини письменника Галини Багряної. Його творчий та життєвий шлях був трагічний. Поетичні твори 30-х викликали роздратовані нападки апологетів сталінської ідеології. Після арешту 1932 року все написане Багряним було конфісковане і знищене в застінках НКВС. Через 6 років пекельного перебування в таборах письменника звільняють без права писати і друкуватися, а також без права виїзду з рідної Охтирки. Та невдовзі — знову арешт. У 1940 році — звільнення. Дещо з написаного, зокрема такі твори, як «Золотий бумеранг», «Гомо сапієнс», пізніше в еміграції, йому вдається реконструювати. Нові твори Багряного — п'єса «Генерал», повість «Тигролови», роман-хроніка «Магістраль на той світ», памфлети відкрили Заходу у 50-х роках справжнє обличчя сталінського тоталітарного режиму. Він помер 1963 року в місті Новий Ульм (Німеччина).

Завідуючому відділом рукописних фондів і текстології Інституту літератури АНУ Сергієві Гальченку також вдалося знайти в Америці і повернути на батьківщину окремі твори Багряного, що вважалися втраченими.

Виставка-реквієм

Ці унікальні розписи по шовку бачили в багатьох країнах світу. У німецькому Ганновері нинішнього вересня проходила персональна виставка творів молодої черкаської художниці Наталі Кикоть. Західні поцінювачі мистецтва захоплювалися її фантазією і талантом, бажали з нею зустрітися. Однак Наталя не поїхала за кордон — надто важкі бюрократичні перепони. А через місяць художниці не стало — вночі її вбив маніяк...

У грудні Наталя хотіла запросити на свій день народження друзів. Натомість у грудні друзі відкрили у художньому салоні її посмертну виставку. Виставку- реквієм.

Ветеранам-афганцям

З метою посилення соціального захисту інвалідів, ветеранів-афганців, членів їх сімей та сиріт Кабінет Міністрів України зобов'язав Міноборони передати до сфери управління Комітету ветеранів війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах при Президенті України фонди військових містечок й об'єктів, вивільнюваних у зв'язку із скороченням Збройних Сил України.

Мінмашпрому доручено передати до сфери управління цього Комітету майстерню виробничого об'єднання «Павлоградський хімічний завод» в Першотравенську Дніпропетровської області та недобудований комплекс Науково-дослідного інституту технологій електротехнічної промисловості НВО «Ротор» в Черкасах.

Комітет має здійснити реконструкцію й технічне переобладнання промислово-виробничих фондів військових містечок й об'єктів і в IV кварталі 1994 р. проінформувати Кабінет Міністрів про ефективність їх використання.

За повідомленнями кореспондентів Л. БАРАНЕВИЧ, Л. ТИТАРЕНКО та прес-служби Президента і Кабінету міністрів України.

Інспекція, що розвіює кремлівський туман

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Міністр оборони України, генерал армії України В.Радецький:

Стан ракетних об'єктів задовільний. Ми вживаємо додаткових заходів для посилення охорони об'єктів, підтримання нормальних умов для зберігання ядерних боєзарядів, забезпечення частин та підрозділів стратегічних військ усім необхідним. Особливу увагу приділено протипожежному та противибуховому захисту об'єктів. Так що не варто драматизувати ситуацію, як це роблять деякі політики.

Командувач 43-ї ракетної армії військ стратегічного призначення, генерал-лейтенант В.Михтюк:

Немає жодних причин згущувати барви. Ситуація на ядерних об'єктах знаходиться під повним контролем. Ми маємо всі необхідні сили і засоби. Будь-які спроби провести аналогію з Чорнобилем — абсолютно безпідставні.

Командувач авіації ВПС України, генерал-лейтенант В.Васильєв:

Стратегічна авіація у складі ВПС України оснащена ядерними авіабомбами. Зараз вони надійно зберігаються. Заяви про критичний стан ядерних боєзарядів не мають підстав. Такі твердження не відповідають дійсності.

Прес-служба Міністерства оборони України.

СИТУАЦІЄЮ МИ ВОЛОДІЄМО

Але докорінного перелому у правоохоронній діяльності досягти не вдалося

20 грудня працівники української міліції відзначатимуть другу річницю свого професійного свята. Час, що минув, легким назвати підстав немає. Були на нашому шляху і терени, і невдачі, але те, що зроблено, виправдовує наші зусилля і надає наснаги.

За участю відповідних комісій Верховної Ради створено практично нову законодавчу базу для діяльності правоохоронних органів. Лише з питань, що їх розв'язує МВС, прийнято понад 150 законів і постанов. Опрацьована і реалізується державна програма боротьби зі злочинністю на 1993 — 1995 роки. Розроблено організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю. При Президентові України діє Координаційний комітет. З правоохоронними органами інших держав підписано понад 30 односторонніх і багатосторонніх угод з питань взаємодії та правової допомоги.

Незважаючи на наявні труднощі, уряд виділяє кошти для фінансування і матеріально-технічного забезпечення правоохоронної діяльності. Це дало нам можливість збільшити чисельність міліції, перебудувати структуру МВС, заново створити підрозділи, що займаються нормотворчою діяльністю, зв'язками з населенням і правоохоронними органами інших держав, борються з наркоманією, організованою і підлітковою злочинністю. Постійно зміцнюємо патрульно-постову службу міліції, карний розшук, слідство, підрозділи боротьби з економічною злочинністю. Розпочало активно працювати Українське національне бюро «Інтерполу».

Є підстави сказати, що в центрі і на місцях стає більш тісною взаємодія державних структур, котрі ведуть безпосередню боротьбу із злочинністю. Посильну допомогу їм надають органи влади і управління, особливо у Києві, Донецькій, Запорізькій, Луганській, Полтавській та деяких інших областях.

Усе це змінює ситуацію на краще. Загальними зусиллями в державі забезпечується громадська безпека, не допущено гострих конфліктних ситуацій, а головне — кровопролиття.

Ситуацією ми володіємо. Триває нарощування зусиль у боротьбі зі злочинністю. Лише в цьому році знешкоджено діяльність майже 500 організованих злочинних груп, розкрито 227 тисяч злочинів, що на 35 тисяч більше, ніж торік, розшукано 40 тисяч злочинців, що переховувалися від суду і слідства. Внаслідок дорожньо-транспортних пригод загинуло на 824 чоловіки менше, аніж торік. Є й інші позитивні результати.

Проте докорінного перелому в правоохоронній діяльності досягти поки що не вдалося. За одинадцять місяців скоєно понад 478 тисяч злочинів, що на 10,8 відсотка більше, аніж торік.

Як і раніше, переважають майнові злочини, перш за все крадіжки, розбої і пограбування. Саме ці види посягань у загальній структурі злочинності становлять майже 70 відсотків.

Що заважає вести боротьбу із злочинністю більш рішуче і ефективно? Насамперед загострення кризових явищ у соціально-економічному житті. Даються взнаки спад виробництва, інфляція, дефіцит, безробіття і зниження матеріального рівня забезпеченості значної частини наших громадян. Сьогодні об'єктами злочинів дедалі частіше стає майно і навіть продукти харчування.

По-друге, на певному етапі соціальних перетворень не було завчасно поставлено перепони поширенню вседозволеності, зневажливого ставлення до закону, органів влади й управління. Передусім це позначилося на молоді, яка стала чи не головним «резервом» кримінального світу.

По-третє, ми не домоглися порядку в процесах роздержавлення, приватизації та переходу до ринкових відносин.

Сьогодні відповідність керівників господарських структур зведено нанівець. Охорону майна на транспорті, в державних установах і на підприємствах послаблено. Керівники розірвали договори з міліцією на охорону 22 тисяч об'єктів. Державу просто грабують. Лише міліція припинила понад 40 тисяч спроб вивезення товарів за кордон на загальну суму 88 мільярдів карбованців. Державі повернено 3,3 тисячі тонн зерна, майже 12 тисяч тонн цукру, 1,2 тисячі тонн олії, 1,1 тисячі тонн масла, 3,3 тисячі тонн кольорових і рідкоземельних металів.

Особливо непокоїть нас злочинність в економіці, де вже виявлено майже 40 тисяч злочинів, що на 16 відсотків більше, ніж торік. Триває безконтрольний процес створення нових комерційних структур. У Києві виявлено 180 квартир, за адресами яких зареєстровано понад 8 тисяч підприємств, причому, більшості з них і в природі немає. У банківській та кредитно-фінансовій системах процвітають хабарництво, зловживання, незаконна торгівля грошовою масою і кредитами, що призвело до платіжної кризи в державі. До бюджету держави не надходять мільярди карбованців, у тому числі у валюті, яка осідає за кордоном.

Усе це створює передумови проникнення організованої злочинності у сфери розподілу виробництва. І насторожує те, що до рук кримінального елементу дедалі частіше потрапляє зброя. Уже цього року в ході проведення органами внутрішніх справ операції «Зброя» з незаконного обігу вилучено майже 13 тисяч одиниць вогнепальної зброї. Серед них — 20 радіокерованих ракет, 1 міномет, 79 гранатометів, 10 кулеметів, 71 автомат, 65 гвинтівок і карабінів, 352 пістолети й револьвери, 246 одиниць саморобної вогнепальної зброї. Крім цього, у зловмисників було вилучено близько 2 тисяч гранат, 372 снаряди, більш як сто тисяч патронів та інші боєприпаси.

Ми докладаємо рішучих зусиль для стабілізації криміногенної обстановки в Україні. Дається це співробітникам органів внутрішніх справ нелегко, бо навантаження, які лягають на них, іноді вдвічі, а то й втричі перевищують усі обгрунтовані норми. Безперечно, служба в міліції завжди була й буде пов'язана з ризиком, але щоразу відчуваєш гострий біль непоправної втрати, отримуючи звістку про загибель наших співробітників. Протягом 1991—1993 років, виконуючи службові обов'язки, загинуло 214 і поранено майже півтори тисячі працівників. Гірко, що у мирний час жінки стають вдовами, а діти — сиротами. Але ці скорботні цифри свідчать про те, що наші працівники в екстремальних ситуаціях завжди готові на самопожертву заради життя та здоров'я людей і діють саме так, як того вимагає не тільки службовий, а й громадянський обов'язок.

Пасивно спостерігати, як зростає злочинність ми не можемо й не будемо. Тепер МВС розробило ряд конкретних заходів на 1994 рік, мета яких — подолати негативні тенденції у криміногенній обстановці.

Є підтримка Верховної Ради, Президента, уряду України, тому гадаю, наше суспільство відчує це вже наступного року.

Користуючись нагодою, поздоровляю усіх працівників органів внутрішніх справ з професійним святом, бажаю доброго здоров'я, подальших успіхів у зміцненні правопорядку на благо народу України.

Андрій ВАСИЛИШИН, міністр внутрішніх справ України.

Фото Олександра НАУМОВА.

Пошук

У «живому слові — туга змученого серця»

Предтечею нинішньої всеукраїнської газети «Голос України» можна вважати першу демократичну українську газету в Російській імперії «Громадська думка». Цей періодичний орган є унікальним документом української культури початку XX століття. Колектив співробітників складався з таких провідних літераторів та вчених України, як письменники — В.Винниченко, Б.Грінченко, І.Франко, М.Коцюбинський, П.Мирний, професори — М.Грушевський, В.Антонович, А.Кримський та інші. Перелік цих імен свідчить, що «Громадська думка» була не просто періодичним виданням, а визначним центром концентрації передової української думки, місцем консолідації суспільно-політичних, наукових сил народу. По суті, це перший український часопис нової доби, одне з джерел, з якого сучасники можуть черпати цікаву і різноманітну інформацію про життя України на початку століття, а журналісти знаходити призабуті форми та засоби публіцистичної майстерності.

Перший номер газети вийшов 31 грудня 1905 року. Видавцем і редактором «Громадської думки» був відомий журналіст та громадський діяч Володимир Леонтович, а з липня 1906 року — Євген Чикаленко. В передовій статті говорилося: «Справдилося! Давно сподіваний час настав: вперше сьогодні ми прилюдно виступаємо з своїм словом, вперше сьогодні піднімаємо свій голос в оборону потреб і прав українського народу його рідною мовою. 250 літ мова тая бриніла потиху тільки під убогою сільською стріхою, виливаючи в живому слові усю тугу змученого серця і наболілої душі, усі муки неволі, тяжких злиднів та кривди, що зазнав народ наш під «батьківською» рукою старозаконного правительства расійського». В цьому ж номері вміщено статтю М.Грушевського «Дорогою віків», у якій зроблено огляд історії України XVII-XIX століть і зазначено, що «тепер ідеали свої не в минувщині, а в будуччині».

У «Громадській думці» надруковано чимало статей видатного нашого історика, які ніколи не перевидавалися, і тому вони є значним історіографічним джерелом для істориків і всіх, хто цікавиться його спадщиною. За матеріалами «Громадської думки» можна простежити виникнення українських періодичних видань після відомого царського маніфесту 17 жовтня 1905 року в Києві, Харкові, Полтаві, Одесі, Катеринославі тощо. Однак флагманом української преси була, звичайно, «Громадська думка».

Гортаючи пожовклі сторінки чудом уцілілого комплекту, знаходимо оповідання В.Винниченка, Б.Грінченка, А.Тесленка, та інших відомих українських письменників. Ці твори мали великий резонанс на Україні й, безумовно, викличуть цікавість у сучасного читача.

Часопис приділяв значну увагу політичному життю в Україні та в Росії. Зокрема, довідуємося про діяльність різноманітних політичних партій та рухів: конституційно-демократичної партії, «Союзу 17 жовтня», української демократично-радикальної партії, української народної партії, української соціал-демократичної партії та інших.

Цікаво, що «Громадська думка» мала своїх кореспондентів за кордоном, про що свідчать репортажі, інформації із сусідніх країн. Крім проблем українців, вона висвітлювала різноманітні питання з життя росіян, євреїв та інших народів російської імперії.

Газета гостро критикувала ті російські видання, які виступали проти відродження української культури. Це, зокрема, такі газети, як «Московские ведомости», «Киевлянин», «Новое время».

«Громадська думка» була першою газетою, яка привітала український народ з Воскресінням Христовим рідною мовою. 2 квітня 1906 року газета вийшла на шести сторінках замість чотирьох. «Христос Воскрес! Вперше нам доводиться вітати тебе, дорогий читачу, в сей великий день нашим рідним словом, вперше за довгі-предовгі часи життя українського народу! Хотілося б, щоб се перше привітання було справжнім вітанням радості і щастя», — так звернулася газета до своїх читачів.

Без сумніву, «Громадська думка» заклала підвалини української періодичної преси в Російській імперії. Національно-демократичні традиції цієї газети пізніше були примножені «Радою», «Новою Радою» та іншими.

Олексій ДОМБРОВСЬКИЙ, Юрій СУРАЙ, кандидати історичних наук, доценти Одеського державного університету імені І. Мечникова.

Перші за все!

УКРАЇНСЬКИЙ КРЕДИТНИЙ БАНК

Тел.: 044/244-64-72, 441-94-61. Факс 044/274-30-27. Телекс 631323 KWIT SU

ДЕПОЗИТИ ЮРИДИЧНИМ ОСОБАМ:

-на термін від 14 днів і більше з виплатою від 320% річних щомісячно,
-на термін від 3 місяців і більше з виплатою від 425% річних щоквартально,
/мінімальний внесок -10 млн. крб./

БЕЗКОШТОВНЕ ВІДКРИТТЯ РАХУНКІВ ЮРИДИЧНИМ ОСОБАМ

ВСІ ВИДИ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ

ГРОШОВО-КРЕДИТНЕ І РОЗРАХУНКОВО-ПЛАТІЖНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

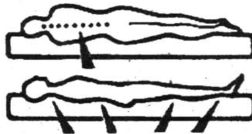

сонное царство ВЕНЕТО

Помните, Вы проводите во сне 3000 часов в год! Ортопедические матрацы - итальянские технология и материалы. Самые низкие цены в Европе!

Главный дилер - магазин итальянской мебели **Томпо**
Железнодорожное шоссе, 41, тел 269 11 19.
Оптовые партии скидка до 30% пр. Кр. Казаков, 6
тел 269 87 14, факс 269 87 18

УКРАЇНСЬКИЙ ПРОМИСЛОВИЙ ШИНОРЕМОНТНИЙ КОНЦЕРН «УКРПРОМАВТОШИНОРЕМОНТ»

1. **Пропонує** *для реалізації за цінами нижче від ринкових:*
— *нові автомобілі ГАЗ-3307 з кузовами-фургонами;*
— *кузови-фургони ізотермічні, меблеві, хлібні, промтоварні на всі вантажні автомобілі;*
— *кузови вантажопасажирські на автомобілі ГАЗ-3307;*
— *причепи самоскидні для автомобілів КрАЗ, КамАЗ, причепи ГКБ-817 для автомобілів ЗІЛ;*
— *напівпричепи ОДАЗ-885, ОДАЗ-9370, МАЗ-5205;*
— *причепи для легкових автомобілів;*
— *підіймачі та мийки для автомобілів і автобусів;*
— *верстати слюсарні, преси електрогідравлічні 50 т ;*
— *стенди шиномонтажні, обладнання для діагностики паливної апаратури двигунів;*
— *сідельні пристрої для автомобіля КрАЗ;*
— *плуги дво- і трикорпусні, олійниці;*
— *запасні частини до автомобілів «ГАЗ-24», «Москвич»;*
— *ресори для легкових і вантажних автомобілів.*
2. **Здійснює** *капітальні та інші ремонти легкових, вантажних автомобілів, автобусів і мікроавтобусів РАФ; агрегатів до них, в тому числі двигунів КамАЗ.*
3. **Купує:**
— *ліс та лісоматеріали;*
— *бензин, дизпальне, мазут, бітум, нефрас;*
— *сталь нержавіючу 12-47 мм, 30 х 13;*
— *кераміку, спецодяг;*
— *запчастини для легкових та вантажних автомобілів;*
— *товари народного вжитку.*

Адреса концерну: **252151, м.Київ, вул.Молодогвардійська, 7-б.**
Телефони для довідок: *з реалізації продукції — (044) 277-60-03, 277-44-02; з купівлі — (044) 277-82 -46.*

ДЕРЖАВНА ТЕЛЕРАДІОМОВНА КОМПАНІЯ УКРАЇНИ

АГЕНТСТВО "ТЕЛЕРАДІОРЕКЛАМА"

ПРОПОНУЄ :

- щоденну рекламу по радіо /репортажі, інтерв'ю, інформації, коментарі, огляди, оголошення/,
- телепередачі " ПЕРСПЕКТИВА " та " ПРЕЗЕНТАЦІЯ " / зустрічі з діловими людьми, виставки, презентації, тощо /,
- щотижневу інформаційну телепередачу з відеоілюстрацією та без неї з вашими оголошеннями і діловими пропозиціями,
- рекламно-інформаційні тематичні блоки.

ВИГОТОВЛЯЄ :

- відеофільми, відеокліпи, відеосюжети, споти - на замовлення,
- розробляє і організовує комерційні теле, - і радіоігри, лотереї, конкурси, фестивалі, шоу.

РОЗТАШОВУЄ :

- рекламну інформацію в тижневиках " Говорить і показує Україна " та " 7 дней / для Украины / ".

АГЕНТСТВО "ТЕЛЕРАДІОРЕКЛАМА"

готове укласти з вами угоду на довгострокове співробітництво.

НАША АДРЕСА:
252033. Київ-33. вулиця Володимирська - 69-а
Тел: 224-45-43; 220-91-29. Факс: 224-45-43

Учредительное собрание акционеров АО «МПК Сквира» состоится 21 декабря в 14.00 в актовом зале проектного института «Укргипрониздрав» по адресу: г. Киев, ул. Мечникова, 3, 8-й этаж. Регистрация акционеров с 13.00. Справки по телефонам: 225-13-03, 294-55-33.

УКРАИНСКАЯ ГАЗОВАЯ КОРПОРАЦИЯ

Обращаясь к нам, вы получаете: надежного партнера, безопасность финансовых операций, возможность приобрести со склада в Киеве трубы стальные водо-, газо-, нефтепроводные диаметром от 15 до 325 мм в количестве от 4,5 т до вагонных поставок, а также:
сталь оцинкованную **листовую толщ. 0,5...0,8 мм**
сварочные агрегаты **АДД4001**
краны **шаровые проходные ДУ50**
краны **газовые ДУ15, ДУ20**
АПОК
ГРП
и т.д.

В целях поддержания экономического потенциала промышленности в период экономического кризиса и заботясь о самом уязвимом потребителе электроэнергии и теплоэнергии — населении, Энергобанк вышел с инициативой выделить ПЭО «Киевэнерго» 500000 $ для закупки топлива. Однако энергетикам для бесперебойной работы отрасли до мая 1994 г. необходимо приобрести 500000 тонн мазута, стоимость которого составляет 30000000 $.

Энергобанк и ПЭО *«Киевэнерго»*, обращаясь в первую очередь к коммерческим банкам и промышленным предприятиям, просят оказать финансовую поддержку для закупки топлива, которая позволит выйти из критического положения.

Перед Верховным Советом Украины руководством отрасли поставлен вопрос о приоритетном участии в акционировании энергетического сектора экономики, предстоящем в 1994 г., юридических и физических лиц, откликнувшихся конкретной валютной помощью ПЭО «Киевэнерго» в финансировании закупки топлива на 1993 — 1994 гг.

Телефоны:
ПЭО «Киевэнерго» (044) 293-62-44, (044) 221-42-04, (044) 293-63-22.
Энергобанк (044) 221-44-63, (044) 221-44-75.

Коментар фейлетоніста

Свідомі ходять неголеними!

Я твердо вирішив: відтепер буду свідомим громадянином!

Тому, коли назавтра, прокинувшись рано вранці, я було за звичкою потягнувся до вимикача, рішуче зупинив сам себе: не руш! Економ електроенергію! Зрештою, пояснили ж нам на міністерському рівні: якщо вимкнути в кожній оселі всього одну лампочку, у масштабах держави зекономимо «видобуток» Рівненської електростанції. А якщо жодної лампочки і не вмикати?

— Дзузьки! — сказав я до себе, коли навпомацки пробирався до ванної, перечіпаючись у темряві об мішки із самотужки виконаною картоплею, своєю ж цибулею та бутилі з домашньою брагою. — Не вийде у клятих імперських сил економічно задушити нашу незалежність!

Бажання запалити сірника вгамував у собі принципово. А хто, як не я, зменшить торговельний дефіцит України з Білоруссю? Адже Гомельдерев нині править за свою продукцію лише валюту.

А як днями заявив керівник нашого зовнішньоекономічного відомства, держава не дозволить більше нікому розтринькувати валюту. Тому про всяк випадок, я відклав убік леза та крем для гоління (імпортні, бо наших нема у продажу). Краще ходитиму неголеним!

І немитим! — підказав мені голос громадської свідомості, а рука ще міцніше закрутила кран гарячої води, якої там і так не було вже зо два місяці. Не біда! Годі вже витрачати дорогоцінні енергоресурси на помиття моєї несвідомої пики!

Газову плиту запалювати не став — досить збільшувати борг Туркменистану! Натомість поснідав шматком сала, що завалявся у холодильнику з доостанього підвищення цін. А холодильник — вимкнув. За такої холоднечі у хаті він просто ні до чого, а в масштабі держави — теж економія!

На роботу діставався довго. Бо пензлив пішки. Пального в державі і без мене катма, та й взагалі нічого доламувати трамвайно-автобусний парк, намагаючись влізти всім районом до одного автобуса.

І от, нарешті. Дістався до робочого місця, сів і написав оцей матеріал.

Написав і подумав, навіщо? Навіщо взагалі видавати газети, витрачаючи на них дорогоцінний папір, завезення якого з ближнього зарубіжжя, між іншим, теж збільшує наш торговельний дисбаланс. Хіба в Україні споконвіку не було дешевого та простішого способу поширення інформації? Тактак. Того самого, що дотепники звуть «бі-бі-сі»: баба бабі сказала. Уявляєте, скільки тут можна заощадити?

І ніякі то не жарти. Бо зовсім недавно один дуже поважний наш політик серйозно заявив у радіоефірі: «Свідомий українець сам буде сидіти без світла, аби лише заводи працювали».

Отже, зрозуміли, панове, що від вас вимагається? Хочете гарно жити — виховуйте у собі свідомість!

Дивіться телевізор по дві години на день, багатіючи думкою, що таким чином держава заощаджується аж тисяча тонн мазуту. У той час як мільйони тонн пального було розбазарено і вкрадено.

Економте кожний купон, відмовляючи собі у найнеобхіднішому, при тому що через кілька безграмотних рішень держава недораховувалася мільярдів доларів.

Коротше кажучи, заощаджуйте кожний сірник.

І хоч казали східні мудрагелі: «Витратившись на жінок, на сірниках не економлять», у нас свій, неповторний шлях. Оскільки витратились інші, а економити доводиться всім нам.

Тимофій ПРОКОПЕНКО.

Жарт номера

Чи настане час, коли ми будемо сміятися над тим, над чим зараз плачемо?

В'ячеслав НАЛЬОТОВ.
Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Римовані стібки

Не впізнав

Хочте, вірте. Хочте, ні.
Глузування марні.
Забандюрилось мені
Раз до перукарні.
Заволікся. Бачу — влип.
Витівки чортячі —
Йде до мене якийсь тип
Весь у щетинячі.
Підборіддя випина,
Глипає сердито.
Трохи щось від шпигуна,
Трохи від бандита.
Мов горила, кривить рот.
Я тремчу від ляку.
Наближається. От-от
Схопить за горлянку.
Гика. Матінко моя!
Та як засміюся.
Бо у дзеркалі — то я
Сам себе боюся.

Іван МІРОШНИЧЕНКО.
Харківська область.

Всьо чотко!

ПСИХ

До кабінету психіатра заходить чоловік середнього віку.

— Я — псих! — каже без вступу, знявши картуза.

— Розумію,— лікар до нього привітно. — Що турбує?

— Хворію на ціни.

— Ну, ціни тепер усіх хвилюють.

— Але я про ненормальні ціни. Скажіть, ви давно бачили у державних магазинах м'ясо?

— Мабуть, що давно, — помисливши, каже лікар.

— А копит у них повно, чи не так?

— Мабуть, що й так.

— Повно-повнісінько!

— Далебі так.

— Ото я собі й міркую: коли копит, хоч греблю гати, куди ж дівається м'ясо?

— Кудись та дівається, не всім же, розумієте, вирізкою смакувати, комусь і ріжки та ніжки залишаються.

Відвідувач, наче здибавши співрозмовника до душі, наразі сідає перед лікарем на стілець і веде далі:

— Я про те й міркую: коли нам припадають самі ніжки, то чом така ненормальна ціна?

— Яка?

— В одному гастрономі по тридцять тисяч, в інших — по двадцять. Копита ж однакові?

— Може, й однакові.

— Та це не все! Он у гастрономі, що через вулицю, навпроти поліклініки, копита усього по дванадцять тисяч.

— По дванадцять? — перепитує несподівано лікар.

— Ото ж бо!

— У гастрономі, що навпроти поліклініки?

— Акурат навпроти.

— По дванадцять?

— Рівно.

— Ану, зачекайте хвилинку..., — психіатр підхоплює торбу і хутенько зникає за дверима.

Відвідувач, трохи почекавши, натяга картуза і йде собі геть коридором поліклініки.

Хвилин за двадцять психіатр повертається.

— Де він? — сердито гука, жбурляючи в куток порожню торбину. — Той, що тут патякав...

— Пішов, наче, до окуліста...

— Туди йому й треба. Хай підлікує свої бінокли!

Де він у нашому місті копита по дванадцять тисяч бачив?! Сидів би, зануда, вдома. А справді, якийсь ненормальний!

Іван КИДРУК.

Рівне.

Альтернативні думки

Невже новий клас повинні складати лише декласовані елементи?

Керівники всіх рівнів. Розумових.

Чим вище становище, тим більше бажаючих у нього увійти.

Мета життя — виживання.

Із перших лав — до вищих ешелонів.

Обламали роги достатку.

Етапи наукової кар'єри: кандидатський мінімум, прожитковий мінімум...

Світло в кінці тунелю іноді здатне лише на те, щоб засліпити.

Театр починається з вішалки. Закон — з лазівки.

Клуб «Що, де, коли дають?»

Микола ЛЕВИЦЬКИЙ.

Мал. Георгія ШИГОДСЬКОГО.

Міні-проза

ГАВ!

На завод призначили нового генерального директора. Подейкували, не якогось, а імпортного.

Першим пішов відрекомендуватися головний інженер Гулька. Він постукався, відчинив двері, увійшов до кабінету і побачив за директорським столом... справжнісінького англійського бульдога.

Олексій Іванович розгублено озирнувся на всі боки. В кабінеті більше не було ні душі.

— Здрастуйте! — про всяк випадок привітався з собакою Гулька.

— Гав! — собака, здалося, хитнув головою.

— Я — головний інженер, Олексій Іванович Гулька.

Бульдог простягнув лапу.

— Ну дуже, дуже приємно! — потиснув її Олексій Іванович. — Що ж, не буду зловживати вашою дорогоцінною увагою, одразу перейду до діла. Підприємство у нас... як би то культурніше висловитися... словом, самі розумієте: проблем — сила-силенна! Обладнання — допотопне, економічні зв'язки розірвано, відплив умів за кордон — повний, невдовзі ні з ким буде «козла» забивати, точніше, я хотів сказати — вирішувати виробничі питання...

Олексій Іванович скоса глянув на генерального.

Той сидів у кріслі, вишкіривши зуби, і нервово бив хвостом по підлозі.

Злий, собака! — відзначив про себе Гулька і вів далі:

— Немає ані дизпалива, ані бензину, ані металопрокату, ані цементу... От скажіть, як нам працювати, якщо на банківському рахунку — борги? Мовчите? Навіть я вам, як нашому новому генеральному, не заздрю!..

У цей час шерсть на бульдогові стала дибки, очі налилися кров'ю, він відкрив свою страшну пащеку і кинувся на Олексія Івановича.

— Все, кінець, перегризе горлянку! — заволав головний інженер і кулею вилетів з кабінету.

Більше Олексій Іванович до генерального директора не заходив. Зате виробничий план завод виконав на всі 270 відсотків. Попри всі об'єктивні та суб'єктивні труднощі.

Олександр ПЕРЛЮК.

Кіровоград.

Мал.Віктора КУДІНА.

ГОЛОС УКРАЇНИ

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311241.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».